

De Regel van Augustinus

Gemeenschappen van zusters en broeders herkennen zich in de Regel van Augustinus. Heeft zijn Regel ook iets voor ons? Lees en denk met ons mee in de volgende nummers van Stad Gods.

Commentaar op de Regel van Augustinus

Onderhoud dit alles met liefde...

Ik weet het niet heel zeker meer, maar ik denk dat ik als jongen niet zei dat ik priester wilde worden, maar pater. In woorden van nu: Geen parochiepriester, maar lid van een kloostergemeenschap, en dat dan wel als priester. De kloostergemeenschap stond voor mij voorop. Maar welke dan? Mijn gedachten daarover werden me pas geleidelijk duidelijk toen ik verschillende kloostergemeenschappen wat nader bekeek. Ik begreep dat vele, meer recente, congregaties waren gesticht met een bepaald doel: opvang van mensen aan de rand van de samenleving, missie, onderwijs, enzovoort. Hun naam gaf vaak aan dat hun spiritualiteit als basis een bepaalde devotie had, tot Maria of tot het Heilig Hart. Ik liet het allemaal

langs me heen gaan, het raakte me niet. Ook blote voeten of een kaalgeschoren hoofd zag ik niet als iets voor mij, evenmin als een kruis op je borst of een grote rozenkrans aan je riem. Dat allemaal niet, maar wat dan wel? Ik vond het een verademing toen een jaargenoot van school mij een boekje in handen gaf met als titel: 'De monniken van Sint Augustinus'. Ik moest wel even over het eerste woord van de titel heen stappen. Maar de inhoud van het boekje had niets van het opgelegde van dat eerste woord. En de aanhef van de Regel van Augustinus overtuigde me helemaal dat ik gevonden had wat ik zocht. Het 'één van hart en één van ziel op weg naar God' liet mij niet meer los. Ik dacht: Daar staat alles, en daar staat het helemaal. Om meer dan dat hoeft het niet te gaan, en – voegde ik er voor

De Regel van Augustinus

mezelf aan toe – om meer kan het ook niet gaan.

kerkvormend

Ik had er toen geen idee van dat we als Augustijnen later ook groepen Augustijnse leken zouden kennen, die zich evenzeer aangesproken weten door deze zelfde verwoording van wat een mens naar zijn diepste wezen kan zijn. En nog veel minder, dat jongeren mij zouden vragen om ons samen te buigen over deze zelfde Regel voor de Gemeenschap. Deze recente ontwikkelingen stemmen tot dankbaarheid en ze leren ons dat Augustinus zijn Regel voor de Gemeenschap wel op de eerste plaats voor kloosterlingen bedoeld heeft, maar ook dat die Regel dimensies heeft die deze drempels niet kennen. Deze dimensies worden wel *ecclesiaal* genoemd ofwel kerkvormend. Dat heeft ermee te maken dat de aanhef van de Regel gelegen is in de eerste gemeenschap in Jeruzalem,¹ maar ook met zijn diepste doelstelling, namelijk om mensen samen te brengen in gemeenschappen, op basis van wat volgens Augustinus tot hun diepste kern behoort, de onderlinge liefde.

alleen de openheid van belangeloze liefde

Deze oriëntatie op de gemeenschap veronderstelt de innerlijke vrijheid

van de persoon en maakt die tegelijk ook groter en sterker. De jongeren geven in hun verslag (in het vorige nummer van De Stad Gods) aan dat in een gemeenschap geen sprake kan zijn van competitie. Het mag niet zo zijn dat je je plaats moet bevechten, ze wordt jou gegund als de persoon die jij bent. Ze wordt je gegeven door God, zeggen ze. Deze woorden formuleren op een andere manier de woorden van Augustinus: gericht op God. Hij beleefde God heel sterk als Waarheid, als de waarachtigheid zonder enige schaduw. God is dan ook degene die mij uitdaagt tot waarheid, die mij echt maakt. In het licht dat God is doet hij mij zien wat in mijn leven echt en onecht is; wat mensen opbouwt of wat hen schade toebrengt. In deze beleving van God als Waarheid is er geen plaats voor competitie, voor afgunst, voor eigenmachtige pretenties. De enige waarachtige ruimte, in het innerlijk van elke mens zowel als in de gemeenschap, is alleen die van de belangeloze liefde, die ieder aanvaardt zoals zij of hij is. Daar gaat heel de Regel voor de Gemeenschap over, en daarom sluit Augustinus hem ook af met een oproep om in deze ruimte te gaan leven: onderhoud dit alles met liefde.

Wim Sleddens o.s.a.